

EUROKONWERSATORIA

Koordynatorka: Joanna Różycka-Thiriet

1. Konwersatorium

j.rozycka@schuman.pl

26 października 2022 r.

Pierwsze zajęcia dotyczyły genezy integracji europejskiej po II wojnie światowej. Plan Roberta Schumana zaprezentowany 9 maja 1950 roku zaowocował utworzeniem Europejskiej Wspólnoty Węgla i Stali, której członkami stały się Francja, RFN, Belgia, Holandia, Luksemburg i Włochy – wprowadzono wspólną kontrolę nad produkcją węgla i stali. Powstały pierwsze wspólne instytucje -Wysoka Władza, Zgromadzenie, Rada Ministrów, Trybunał.

Ale nie można zapominać, że zawarcie Traktatu o utworzeniu EWWiS nie było tak oczywiste, jak się nam może wydawać z dzisiejszej perspektywy. Plan Schumana, którego prawdziwym autorem był Jean Monnet (urzędnik odpowiadający za powojenną odbudowę Francji), pojawił się zaledwie 5 lat po II wojnie światowej i było wiele środowisk, które nie były mu przychylnie lub mogły mieć opory przed zbliżeniem z Niemcami np. komuniści, francuska prawica czy kręgi przemysłowe. Schuman -ówczesny minister spraw zagranicznych Francji – miał odwagę przedstawić tę propozycję i wziąć za nią polityczną odpowiedzialność.



Robert Schuman ogłaszający swój plan © Communautés européennes 1950-1959

Źródło: Parlament Europejski

W trakcie zajęć studenci zapoznali się z różnymi reakcjami na deklarację z 9 maja, z nagłówkami prasowymi z epoki i wcieliili się w postacie młodych osób z lat 50. XX wieku z Francji i RFN, które mają różne pochodzenie i różne doświadczenia. Ich zmyślane życiorysy nawiązywały do historycznych wydarzeń i procesów mających miejsce w okresie międzywojennym, w czasach II wojny światowej i tuż po niej. Uczestnicy mieli się zastanowić, jak ich postacie zareagowałyby na inicjatywę Schumana. Czy ją poparły? W efekcie wielu studentów zajęło niezdecydowane stanowisko wobec planu np. uważali, że wojna światowa jest wciąż zbyt świeżym doświadczeniem, by wychodzić z takim pomysłem, lub byli zdania, że postacie z takiego środowiska go nie poparą. Za opowiedziała się tylko jedna na cztery grupy.

Następnie prowadząca poprosiła, żeby uczestnicy ocenili propozycję Schumana ze swojej XXI-wiecznej perspektywy. Studenci stwierdzili, że faktycznie wdrożenie planu Schumana było czymś

nieoczywistym tak krótko po wojnie; że na początku wieku panował większy entuzjazm wobec UE, podczas gdy teraz mamy coraz więcej osób przeciwnych integracji. Jedna z osób zastanawiała się, ile Unia znaczy politycznie. Jedna z uczestniczek zwróciła uwagę na to, jakie szanse integracja europejska oferuje w zakresie edukacji, a kolejna osoba, że Erasmus daje Europejczykom możliwość poznania się. Wielu zalet integracji nie zauważamy, bo wydają się nam oczywiste.